

In spoznal sem gomilo. Po pesmi sem jo spoznal, ki so jo ponavljale hijacinte vse solzne v večni rosi.

„Samo pomladi nikar!“

Tvoja pesem, dragi Anton!

Ker sem umel tebe in tvoje srce, sem slutil, da umem tvojo pesem. Pa je nisem! Nocoj to uro, ko je poteklo leto od tvoje smrti, ko se je tudi nadme nagnil isti grozeči meč, nocoj to uro razumem, da te nisem razumel — in da nisem občutil v dnu duše tvoje solzne prošnje: Samo pomladi nikar! Nisem

KAPELICA PRI ŠKOCJANU

je občutil do te bridke ure. Danes pa jo občutim, danes jo ponavlja moje srce, danes jo govori, kakor bi bila pesem njegova in ne tvoja lastnina. V tem hipu čuti srce, kako je privezano z jeklenimi verigami na ta lepi, božji svet, kako je zrasteno s temi livadami, kako sorodno s temi skalnimi planinami. In nad vse te vezi je dvignjen meč, ki utegne zamahniti v hipu kakor blisk skozi vzduh — in verige se morejo razdrobiti v prah — in v prah se zdrobi to ubogo srce...

V drobu je kljuvala bolečina, kakor gloje črv v mozgu jablane. Pleča so se upognila niže, križ je bil težak, srce je vse plaho vztrepetavalo, kakor

ptica, ki je uprav zapela na veji poleg spletenega gnezda — pa je zašvistnila nad njo perot kragulja.

Oči sem zatisnil, Sorsko polje je zagnila noč, truden in trpljenja poln sem se sključil na ograjo pred cerkvijo sv. Štefana — sam — v boju z življenjem za življenje.

V tem hipu, ko sem zaklopil oči in pokrilo lice z rokami, sem zagledal v mesečini Zveličarja, kako je klečal skrušen na tleh, na gori — na golem kamenu... Nad njim so strmele oljčne veje v nebo, neme, tihe in so se čudile. Zveličar je truden dvignil glavo, razprostrl roke — in se ozrl v nebo. Njegove oči so vrele v solzah, na skali, koder je slonela prej njegova glava, je mesec preplašen uzrl krvave lise — in je bežal z grozo za oblak.

Vztrepetal sem. Ustnice trpečega Zveličarja so se zganile, iz prs, z bridkostjo napolnjenih, je zadonela kipeča prošnja v nebo:

„Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih trpljenja mimo mene...“

Še bolj sem zadrhtel. Rok nisem mogel ganiti od obraza. Zakričal bi bil. Pa ni bilo glasu. Samo duša, samo srce je jecalo:

„O Kristus, o Zveličar! O Bog — in človek!“

In kesa in sramu me je prevzelo, ko sem pomislil, da še nikdar nisem zadosti gorko občutil te Zveličarjeve prošnje, te njegove groze pred smrtjo — iz ljubezni do nas izvoljeno.

Žedel sem v nejasnih hipih — v ušesih mi je donelo kakor bučanje viharja, kakor porod novih svetov — kakor disakord smrti.

— — — — —
Tedaj se je oglasilo nenadoma za menoj in se sladko smehljalo in se grenko rogalo.

Življenje — ha! Kaj je življenje? Kaj ti je dalo, da ga ljubiš?

Si dobil za delo plačilo?

Za trpljenje prejel naslado?

Ker je tvoja dobrota često križana, mar zato ljubiš življenje?

Ker si izpil čašo sladkosti, pa ti je življenje za njo natočilo sto gorjupih kelihov?

In to nehvaležno življenje ti ljubiš? Na to se vežeš z železnimi verigami? Bedak!

„Pozdravljena, smrt!“ Tako reci. „Hrbet obrni življenju in delu in trpljenju — in če se obrneš na tej poti nazaj — pljuni življenju v obraz! Stran, življenje! Kaj mi češ, nehvaležnik...“

Tako je govoril izkušnjavec in se sklonil prav do lica; kakor večerna sapa je bil njegov dih, sladak in vabljiv.

Moj duh pa je vzrl Krista, ki je klečal pod oljko — kako se je dvignil, močan in brez bojazni. Vrhovi oljk so šepetali in ponavljali: Zgodi se Tvoja volja!